

U Z A S A D N I E N I E

Pozwem z dnia 10 sierpnia 2016 roku powód J.K wnosił o zasądzenie na jego rzecz do pozwanej – P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. kwoty 7.781,30 złotych z ustawowymi odsetkami oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu wskazano, że powód wykonywał na rzecz pozwanej przewóz ładunku na trasie Złota Góra – Rijeka. Pozwana nie uregulowała wynagrodzenia przysługującego powodowi /pозew k. 2-5/.

W dniu 26 sierpnia 2016 roku Sąd Rejonowy w Radomiu w postępowaniu upominawczym wydał nakaz zapłaty uwzględniający w całości żądanie powoda /nakaz zapłaty k. 26/.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana wносиła o przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu Poznań – Stare Miasto w Poznaniu jako właściwemu miejscowo oraz o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów procesu. Podniosła zarzut przedwczesności powództwa, gdyż powód nie dopełnił obowiązku uzupełnienia listu przewozowego zgodnie z warunkami umowy. Ponadto faktura nie została wystawiona przez powoda prawidłowo. Jednocześnie pozwana powoływała się na nieistnienie wierzytelności powoda z uwagi na złożone przez nią oświadczenie o potrąceniu/sprzeciw k. 31-34/.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny i zważył co następuje:

Na podstawie zlecenia transportowego z dnia 16 października 2015 roku J.K. wykonał na rzecz pozwanej P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Poznaniu przewóz ładunku na trasie Złota Góra – Rijeka /d: zlecenie transportowe k. 14-15, list przewozowy CMR k. 16/. Za wykonaną usługę powód obciążył pozwaną na podstawie faktury z dnia 29 października 2015 roku kwotą 7.781,30 złotych, stanowiącą równowartość kwoty 1.480 euro według kursu 4,2745/faktura k. 17/. Pozwana nie uregulowała tej kwoty. Na podstawie noty obciążeniowej z dnia 16 czerwca 2016 roku pozwana obciążyła powoda kwotą 7.781,30 z tytułu

naruszenia przez powoda art.13 i 14 zlecenia transportowego/d: nota obciążeniowa k. 22/.

Za w pełni przydatne uznano przedstawione przez stronę powodową dokumenty, których wiarygodność - po przeanalizowaniu stanowiska strony pozwanej zawartego w sprzeciwie od nakazu zapłaty - nie budziła wątpliwości Sądu. W świetle dokonanych ustaleń faktycznych i wyrażonej przez Sąd oceny prawnej pozostałe wnioski dowodowe Sąd uznał za zbyteczne dla rozstrzygnięcia sprawy. Okoliczność zgłoszenia przez powoda do firmy windykacyjnej wierzytelności wynika z dołączonych przez pozwaną wydruków komputerowych. Powód tego faktu nie kwestionował.

Dla sporów wynikających z umów w art. 34 k.p.c. przewidziano właściwość miejscową przemianą. Powództwo o ustalenie istnienia umowy, o jej wykonanie, rozwiązanie lub unieważnienie jak też o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy można wytoczyć przed sąd miejsca jej wykonania bądź przez sąd pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania. Wyboru dokonuje w powyższym wypadku powód. Dochodzone roszczenie ma charakter pieniężny i jako takie ma charakter oddawczy i powinno być spełnione w siedzibie wierzyciela zgodnie z art. 454 § 1 k.c. miejscem wykonania jest więc siedziba przedsiębiorstwa prowadzonego przez powoda i stosownie do art. 34 k.p.c. powód co do zasady miał możliwość wyboru Sądu Rejonowego w Radomiu jako sądu miejsca wykonania umowy.

Zgodnie z art. 46 § 1 k.p.c. strony mogą umówić się na piśmie o poddanie sądowi pierwszej instancji, który według ustawy nie jest miejscowo właściwy, sporu już wynikłego lub sporów mogących w przyszłości wyniknąć z oznaczonego stosunku prawnego. Sąd ten będzie wówczas wyłącznie właściwy, jeżeli strony nie postanowiły inaczej lub jeżeli powód nie złożył pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym. § 2 stanowi, że strony nie mogą zmienić umową prorogacyjną właściwości wyłącznej. Umowa o właściwość sądu powinna być zawarta w formie pisemnej. Sposób pisemnego zwracania umowy określony jest w art. 78 k.c., zgodnie z którym do zachowania pisemnej formy czynności prawnej wystarcza złożenie własnoręcznego podpisu na dokumencie obejmującym treść oświadczenia woli. Dokument może być sporządzony ręcznie lub mechanicznie (np. za pomocą komputera), jednak podpis musi być dokonany własnoręcznie. Do pozwu zostało dołączone zeskanowane zlecenie przewozowe. Brakuje na nim podpisu

powoda, przy czym należy zaznaczyć, że podpis na zeskanowanym dokumencie wysyłanym pocztą elektroniczną jest tylko kopią, która nie spełnia wymogu własnoręczności, co prowadzi do wniosku, że w sprawie niniejszej nie została zachowana forma pisemna i w konsekwencji nie doszło do skutecznego zawarcia umowy prorogacyjnej.

Zarzut przedwczesności powództwa należy uznać za chybiony. Istotą umowy przewozu nie jest dostarczenie dokumentów towarzyszących przesyłce tylko dostarczenie określonego w umowie ładunku. Strona pozwana nie zgłaszała żadnych zastrzeżeń dotyczących wywiązania się przez powoda z tego obowiązku. Twierdzenie pozwanej o braku dostarczenia przez powoda wszystkich dokumentów nie może usprawiedliwiać odmowy zapłaty wynagrodzenia. Termin zapłaty wynagrodzenia nie może być uzależniony od zdarzenia przyszłego i niepewnego (czyli od warunku w rozumieniu art. 89 k.c.), gdyż zarówno termin jak i sama wypłata są niepewne.

Złożone przez pozwaną w dniu 12 października 2016 roku (k. 35) oświadczenie o potrąceniu mieści w sobie uznanie wierzytelności powoda, co czyni stanowisko pozwanej wewnątrznie sprzecznym. Z jednej strony pozwana kwestionuje wymagalność wierzytelności powoda i zarazem dokonuje jej potrącenia. **Pozwana nakładając na powoda karę umowną powołała się na pkt 13 zlecenia transportowego, który stanowi, że bez uzyskania uprzedniej pisemnej zgody zleceniodawcy, zleceniobiorca nie ma prawa do przeniesienia (cesji) na inny podmiot wierzytelności przysługujących mu względem zleceniodawcy z tytułu wykonanego przewozu. Nie ma również prawa do składania oferty zawarcia takiej umowy. Zgodnie z pkt 14 zlecenia w przypadku naruszenia przez zleceniodawcę tego postanowienia, w szczególności w przypadku zgłoszenia wierzytelności do sprzedaży na giełdę wierzytelności, zleceniodawca uprawniony będzie do obciążenia zleceniobiorcy karą umowną w wysokości frachtu brutto wynikającego z umowy, z której wierzytelność jest, bądź ma być przedmiotem cesji. Na tle ustalonego stanu faktycznego, postanowienia dotyczące kary umownej należy uznać za nieważne. Niewątpliwie są one sprzeczne z zasadami współzycia społecznego, ponieważ w kontekście art. 58 § 2 k.c. ocenie podlega nie tylko treść czynności prawnej ale i jej cel, rozumiany jako stan rzeczy, który nie jest objęty treścią oświadczenia woli, ale może być zrealizowany w następstwie wykonania uprawnień i obowiązków wynikających z czynności prawnej. Nie może zasługiwać na pozytywną ocenę**

moralną sytuacją, w której przedsiębiorca za podjęcie działań prowadzących do odzyskania przynajmniej części wynagrodzenia za prawidłowo wykonaną usługę, zostaje pozbawiony tego wynagrodzenia. Wprowadzone do umowy uprawnienie do nałożenia na przewoźnika kary umownej za stosowanie dozwolonych prawnie form nacisku na dłużnika, polegających na korzystaniu z dodatkowego instrumentu porządkującego rynek transportowy, jakim jest giełda wierzytelności, jest sprzeczne z zasadą uczciwego obrotu, zwłaszcza że powód wykonał przewóz, a pozwana nie wykazała, że poniosła szkodę na skutek zaniedbań powoda. Powód nie złamał zakazu zbycia wierzytelności, co jest okolicznością bezsporną, skoro pozwana nie zgłaszała zarzutu braku legitymacji procesowej powoda.

Zarzut pozwanej dotyczący nieprawidłowego wyrażenia żądania w walucie polskiej jest chybiony, gdyż umowa nakładała na powoda obowiązek wystawienia faktury w walucie polskiej. Żądanie pozwu jest odzwierciedleniem treści faktury. Wprawdzie umowa dawała pozwanej możliwość spełnienia świadczenia w walucie euro, jednakże pozwana z tego uprawnienia nie skorzystała, co więcej zarzut ten podniosła dopiero na rozprawie bezpośrednio przed jej zamknięciem.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 774 k.c. zasądził na rzecz powoda od pozwanej dochodzoną kwotę, o odsetkach ustawowych orzekając na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Zgodnie z wyrażoną w tym artykule zasadą na stronie przegrywającej, którą w tym wypadku jest pozwana, spoczywa obowiązek zwrotu przeciwnikowi kosztów procesu. Obejmują one opłatę sądową od pozwu w kwocie 300 złotych, opłatę skarbową od pełnomocnictwa 17 złotych oraz koszty zastępstwa procesowego w kwocie 2.400 złotych.

/SSR Krzysztof Dobrowolski/